

Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Treści zawarte w publikacji nie stanowią oficjalnego stanowiska organów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

W Polsce mamy coraz mniej wody. Zaledwie tyle, co w Egipcie. Więcej wody ma nawet Hiszpania

Słodka woda na wagę złota

Woda darem życia. Nie myślimy o niej w ten sposób. Po prostu odkręcamy kurek w łazience czy w kuchni. Nie uświadamiamy sobie, że słodka woda należy do najrzadszych zasobów naturalnych na naszym globie, a blisko 20 proc. mieszkańców naszej planety nie ma do niej dostępu.

Zajmuje ponad 70 proc. naszej planety. Jednak ponad 97 proc. zasobów wodnych to wody morskie, a zaledwie 2,5 proc. to woda słodka. Jednak blisko trzy czwarte wody słodkiej występuje w postaci lodu, a pozostałą część stanowi wilgoć ziemi lub woda ukryta w podziemnych zbiornikach. Tylko 0,6 proc. jest dostępne dla ludzi – czytamy w raportach Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju.

Szacuje się, że w ciągu dwóch następnych dziesięcioleci średnie zużycie wody wzrośnie o ok. 40 proc.

TYSIĄCE PROJEKTÓW

Zasoby wodne w Polsce przypadające na jednego mieszkańca są mniejsze niż w krajach sąsiednich i znacznie niższe niż średnia europejska. Wskaźnik dostępności plasuje nasz kraj na jednym z ostatnich

miejsz w Europie. Z danych Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wynika, że na jednego mieszkańca Polski przypada średnio ok. 1,6 tys. metrów sześć. Na rok, podczas gdy średnie europejskie to ponad 4 tys. metrów sześć.

Aby zmienić tę sytuację, potrzebne są inwestycje. Duże i małe. Na przykład w zbiorniki retencyjne, gromadzące wodę w czasie powodzi, która może być wykorzystywana w okresach suszy. Obecnie gromadzimy ok. 6 proc. wód powierzchniowych w różnych zbiornikach retencyjnych. Mamy osiągnąć poziom ok. 12 proc.

Poldery i zbiorniki retencyjne powstaną na Odrze i górnej Wiśle, a także na innych rzekach.

Jednak ważne są też inne projekty. Chodzi o sadzenie lasów, odtwarzanie oczek wodnych czy stawów, które pozwalają m.in. na podniesienie poziomu wód głębinowych. Mimo że pojedyncze przedsięwzięcia nie są drogie, to potrzebne są ich tysiące.

CZYSTSZA WODA

Polska stara się poprawić jakość wody. Mamy jedne z najlepszych na świecie technologii do uzdatniania wody czy oczyszczania ścieków.

Zgodnie z unijnymi dyrektywami, m.in. Ramową Dyrektywą Wodną, do 2015 roku powinniśmy osiągnąć dobry stan czystości wód powierzchniowych i głębinowych. Według Ministerstwa Środowiska ten proces będzie trwał jednak trochę dłużej.

Warto przypomnieć, że w ciągu dekady od przystąpienia do Unii Europejskiej na modernizację czy budowę oczyszczalni i budowę kanalizacji wydaliśmy 50 mld złotych. Efekty widać – jakość wód w rzekach i jeziorach się poprawia.

Pamiętam, jak cieszył się prezes Jastrzębskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji, ponieważ do strumieni: Ruptawka, Jastrzębianka i Szotkówka wróciło życie biologiczne. Wcześniej to były kanały, a w tej chwili z powrotem są rzekami. Pojawiły się raki i bobry. Takie przykłady można wymieniać prawie w każdej gminie, gdzie realizowano projekty służące uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej.

OSZCZĘDZAJ KROPLE

Gasimy światło, wybieramy lepszej klasy lodówkę, nosimy ekologiczne torby na zakupy. A z wodą wciąż jesteśmy na bakier. 17 litrów – tyle wody marnujemy dziennie, jeżeli z kranu

kapie jedna kropla na sekundę. Jednak tutaj także widzimy zmiany. Szczególnie wtedy, gdy otrzymujemy rachunki za wodę i ścieki z lokalnych wodociągów.

Dlatego Polacy coraz częściej wybierają prysznic zamiast wanny i częściej sięgają po nowoczesne technologie, np. krany na fotokomórkę. Wcześniej stosowano je jedynie w obiektach użyteczności publicznej, teraz powoli wchodzi do domów. Pokazują to rosnące o kilkanaście procent wyniki sprzedaży baterii bezdotykowych.

Potrzebę zmniejszenia zużycia wody dostrzegli też wytwórcy innych elementów wyposażenia łazienek, m.in. spłuczek toaletowych oraz pralek. Spłukiwanie toalet zajmuje drugą pozycję pod względem ilości zużywanej wody w domu – 30 proc., a pranie 20 proc.

Na wprowadzaniu proekologicznych rozwiązań zyskują nie tylko użytkownicy produktów, które zużywają mniej wody i energii elektrycznej, ale także środowisko naturalne. Specjalnie opracowane funkcje i programy pozwalają uzyskać dobre efekty prania czy zmywania przy mniejszym zużyciu wody i energii elektrycznej. Szkoda tylko, że najczęściej tego typu sprzęt wytrzymuje pięć–sześć lat.

BARBARA WARPECHOWSKA

Wakacje z dofinansowaniem Funduszu

Wypoczynek i edukacja

Harcerski Ośrodek Wodny w Poraju 21 lipca był celem kolejnego wyjazdu studyjnego organizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. W spotkaniu uczestniczyli m.in. Andrzej Pilot – prezes Funduszu, Krzysztof Matyjaszczyk – prezydent Częstochowy, Anna Socha-Korendo – wicestarosta myszkowski oraz zaproszeni goście i przedstawiciele mediów.

Odwiedzający harcerski ośrodek w Poraju poznali warunki, w jakich wypoczywają dzieci i młodzież z województwa śląskiego oraz prowadzone podczas trwania obozu programy edukacyjne. Prezes katowickiego Funduszu odczytał zebrany list marszałka województwa śląskiego Wojciecha Saługi adresowany do uczestników i organizatorów obozu. Andrzej Pilot, prezes WFOŚiGW, z uznaniem odniósł się do wakacyjnej oferty ZHP oraz prowadzonych działań z zakresu edukacji ekologicznej. – Cieszę się, że WFOŚiGW w Katowicach współpracuje z takimi partnerami jak ZHP. Jestem przekonany, że także w przyszłości uda nam się zrealizować wiele wspólnych ciekawych działań – powiedział prezes Pilot.

Harcerski Ośrodek Wodny w Poraju jest jednym z wielu miejsc, w których organizowany jest wakacyjny wypoczynek dofinansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Od 1997 roku Fundusz dofinansował ZHP Chorągiew Śląską kwotą 10 694 095 złotych. Środki były przeznaczone na zadania z zakresu: profilaktyki zdrowotnej dzieci wraz z edukacją ekologiczną realizowaną w okresie

wakacji i ferii zimowych, edukacji ekologicznej. W roku 2015 Fundusz wsparł wyjazdy na ferie zimowe kwotą 128 000 złotych, a wyjazdy wakacyjne kwotą 660 000 złotych. Z wyjazdów wakacyjnych skorzysta w roku 2015 około 3840 dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjów specjalnych. Wnioskodawca organizuje wyjazdy dla dzieci do miejscowości czystych ekologicznie. Zadanie realizowane jest w Harcerskich Ośrodkach Obozowych znajdujących się na terenie całej Polski (szczególnie nad morzem i w górach). Organizowane obozy sprzyjają teoretycznemu i praktycznemu doskonaleniu się w wędrowce, żeglownaniu, pływaniu, odbywają się na nich także zajęcia terapeutyczne dla dzieci i młodzieży.

Odpowiednia dieta sprawia, że dzieci i młodzież prawidłowo się rozwijają. Na obozach podejmowane są działania o charakterze poznawczym i prewencyjnym oraz zadania związane z ochroną środowiska, takie jak: sortowanie śmieci, składowanie w workach, wywóz śmieci poza obręb lasu, oczyszczanie zbiorników wodnych. Organizuje się konkursy ekologiczne, spotkania z leśnikami i zwiały terenowe. Uczestnicy obozu zapoznają się ze sposobami utylizacji odpadów i zabezpieczaniem terenów przed skażeniem gleby. Edukację ekologiczną Fundusz dofinansował kwotą 503 345 złotych. Została przeznaczona między innymi na: zorganizowanie i przeprowadzenie cyklu warsztatów dla dzieci i młodzieży, przeprowadzenie konkursów ekologicznych, zakup i wręczenie nagród laureatom konkursów, zakup materiałów niezbędnych do przeprowadzenia warsztatów oraz zakup pomocy dydaktycznych.

Uczestnicy obozu zapoznają się ze sposobami utylizacji odpadów i zabezpieczaniem terenów przed skażeniem gleby

Andrzej Pilot, prezes WFOŚiGW (z lewej): Cieszę się, że WFOŚiGW w Katowicach współpracuje z takimi partnerami jak ZHP. Jestem przekonany, że także w przyszłości uda nam się zrealizować wiele wspólnych ciekawych działań